

RTU studiju kurss "Logoritmika"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0655
Nosaukums	Logoritmika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Helēna Vecenāne - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Mārīte Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors Regīna Ogrīņa - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes, lai iegūtu zināšanas par mūzikas un muzikālo aktivitāšu (dziedāšana, ritmika, kustības mūzikas pavadība, skanošies žesti, muzikālās rotaļas, mūzikas uztvere u.c.) un smalkās motorikas vingrinājumu pozitīvo ietekmi uz bērna personības vispusīgu attīstību, tai skaitā – runas/valodas attīstību un runas/valodas traucējumu korekciju.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Apgūt zināšanas un prasmes logopēdiskās ritmikas un smalkās motorikas vingrinājumu izmantošanā logopēda darbā bērnu runas/valodas traucējumu korekcijā un vispārējās attīstības sekmēšanā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Iegūt priekšstatus par mūzikas, muzikālo aktivitāšu un smalkās motorikas vingrinājumu labvēlīgo ietekmi uz bērna personības attīstību, to terapeitisko nozīmi. 2. Izprast logopēdiskās ritmikas un smalkās motorikas vingrinājumu kā koriģējoši attīstošas pedagoģijas sastāvdaļu būtību, to mērķus, saturu un uzdevumus. 3. Apgūt logopēdiskā ritmikā izmantojamās rotaļas un vingrinājumus, piemērojot tos dažādu runas/valodas un ārpus runas traucējumu korekcijas vajadzībām. 4. Apgūt smalko motoriku attīstošus paņēmienus, piemērojot tos runas/valodas traucējumu korekcijas vajadzībām.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Izstrādāt vai atlasīt smalkās motorikas vingrinājumus – izveidot smalkās motorikas vingrinājumu portfolio. 2. Veicot literatūras analīzi, aprakstīt vingrinājumu teorētisko pamatojumu. 3. Izstrādāt vingrinājumu aprakstus, izmantošanas nosacījumus. 4. Prezentēt izstrādātos smalkās motorikas vingrinājumus. 5. Konstruktīvi analizēt savu un kolēģu darbību. 6. Logoritmikas teorijas un metodiskās literatūras izpēte (izstrādāt aprakstu). 7. Atlasīt logoritmikas vingrinājumus un muzikālās rotaļas, demonstrēt. 8. Izveidot un demonstrēt logoritmisko vingrinājumu kopu (elpošanas, ritma, runas un dziedāšanas vingrinājumi balss aparāta attīstīšanai un runas traucējumu korekcijai). 9. Izstrādāt un prezentēt logopēdiskās ritmikas mini nodarbību (10 min.).

Literatūra	Obligātā/Obligatory (Smalkai motorikai): 1. Bičuka, M., Grasmāne, S., & Pāgraba, N. (2003). Muzikālā audzināšana pirmsskolā. Rīga: RaKa. 2. Brice, B. (b. g.) Skaņu pasakas un ritma rotaļas. Rīga: Zvaigzne ABC. 3. Brice, B. (2007). Pirkstiņu rotaļas. Rīga: RaKa. 4. Čukura, A., & Čukura-Akmene, D. (2016). Vispārējie vingrinājumi logoritmikā. Rīga: Pētergailis. 5. Eriņa, A. (2014). Tinam, pinam, līmējam! Rīga: RaKa. 6. Geka, S. (2017). Rotaļas ar līnijām. Rīga: RaKa. 7. Hadaņonoka, I., & Hadaņonoka, L. (2014). Kā raisās valodiņa. Rīga: N.I.M.S. 8. Krafte, B. (b. g.). Pirkstiņu rotaļas. Rīga: PUSE PLUS. 9. Miltiņa, I. (2005). Skaņu izrunas traucējumi. Rīga: RaKa. 10. Šternfelde, I. (2017). Sīkās motorikas attīstīšana pirmsskolas vecuma bērniem. Rīga: Pētergailis. 11. Vahtere, E. (2006). Darīsim kopā ar bērniem. Rīga: EVE. 12. Višķere, Z. (2019). Mazais pētnieks. Rīga: Jumava. 13. Zaķe, I. (2000). Logopēdiskās spēles un vingrinājumi. Rīga: Izglītības solī. Papildu/Additional: 1. Brengule, S., & Vaicekauskā, S. (2014). Dari, radi, rodi. Konstruēšana bērniem no 4 līdz 7 gadiem. Rīga: RaKa. 2. Dzintere, D., & Stangainē, I. (2005). Rotaļa – bērna dzīvesveids. Rīga: RaKa. 3. Lejiņa, G. (2018). Pirmie solī veidošanā. Rīga: RaKa. 4. Mana pirkstiņzīmogu grāmata. (2017). Rīga: Latvijas Mediji. 5. Mazais draudzīn, pulkā nāc! (1998). Sast. I. Banceviča. Rīga: Avots. 6. Vikmanē, B. (2011). Melodijas metalafona spēlei. Liepāja: LiePA. 7. Лобанова, Н.Н. (2014). Влияние мелкой моторики рук на развитие речи детей. Pieejams https://moluch.ru/archive/79/13976/ Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. VISC. (2011). Attīstošo spēļu izmantošana pirmsskolas izglītībā. Pieejams PDF formātā http://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/att_speles_izmant.pdf 2. VISC. (2012). Bērns sešu gadu vecumā: no rotaļām līdz mācībām. Pieejams PDF formātā http://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/berns_6gad_vecuma_informat.pdf 3. E-žurnāls "Pirmsskolā". Obligātā/Obligatory (Logoritmikai): 1. Čukura, A., Čukura-Akmene, D. (2016). Vispārējie vingrinājumi logoritmikā. Rīga, Pētergailis 2. Dēliņa, A. (2023). Pirkstiņi gaisā! Pirkstiņrotaļas un ķermeņa kustību rotaļas. Rīga, Zvaigzne ABC 3. Dennison, P.E., Dennison, G.E., (2010). Brain Gym. Teacher's Edition. Hearts at Play, Inc., a division of Edu-Kinesthetics, Inc., USA 4. Pētersone, G. (2014). Skolēnu mūzikas uztveres attīstība ritmikas nodarbībās mūzikas skolā. Promocijas darbs. Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija 5. Wedin – Nivbrant E. (2015). Playing Music with the Whole Body: eurhythmics and motor development. Stockholm: Gehrmans Musikforlag, 312lpp. 6. Skaista, U., Bārda, E. (2011). Valodas (runas un rakstu) attīstības veicināšana bērniem vecumā no 5- 8 gadiem. Izdevums sagatavots SIA "Apgāds Mansards". Pieejams: https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/valattveic_5_8.pdf Papildu/Additional: 1. Eriņa, A. (2014). Tinam, pinam, līmējam! Rīga: RaKa. 2. Geka, S. (2017). Rotaļas ar līnijām. Rīga: RaKa. 3. Miltiņa, I. (2005). Skaņu izrunas traucējumi. Rīga: RaKa. 4. Šternfelde, I. (2017). Sīkās motorikas attīstīšana pirmsskolas vecuma bērniem. Rīga: Pētergailis. Citi informācijas avoti /Other sources of information 1. Dziesmas, rotaļas, dejas bērniem (n.d.). Materiāli pirmsskolas skolotājiem un ģimenēm. Pieejams: https://www.dziesmasberniem.lv/ 2. Pērkona, J. (2020). Pirkstu vingrinājumi prātam. Kinezioloģisko vingrinājumu komplekss. Pieejams: https://www.youtube.com/watch?v=yR6TmNIVqic 3. Pērkona, J. (2020). "Elpojam dziļi!" Elpošanas vingrinājumu komplekss. Pieejams: https://www.youtube.com/watch?v=vjDrN2t9FMc&t=9s 4. Vecenāne, H. (2022). Ritmikas kombinācijas sporta nodarbībās. Pieejams: https://www.youtube.com/watch?v=UKslQ16cYw1 Citi informācijas avoti: RTU LA bibliotēkā pieejamie žurnāli, grāmatas un datu bāzes, atbilstoši nozarei. Studējošiem pieejams vairākas zinātnisko publikāciju datubāzes – EBSCO, Letonika, ScienceDirect, SCOPUS, Web of Science un Cambridge Jour
Nepieciešamās priekšzināšanas	Izpratne par bērna attīstības fizioloģiju un logopēdijas pamata jautājumiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Ievads logopēdiskajā ritmikā 1., 2.lekcija: Logopēdiskās ritmikas jēdziens. Mūzikas, kustības un vārda vienotība logopēdiskajā ritmikā. Logopēdiskās ritmikas pamatprincipi, mērķis un uzdevumi. Logopēdiskās ritmikas līdzekļi, metodes un paņēmieni. Logopēdiskās ritmikas posmi. Mūzika kā logopēdiskās ritmikas pamatelements. Mūzikas būtība, tās labvēlīgā ietekme uz emocionālo, intelektuālo, sociālo, fizisko un estētiski ētisko attīstību. Muzikālās dzirdes un runas dzirdes attīstības mijiedarbība. Motoro funkciju nozīme runas un muzikālās dzirdes attīstībā.	4	4	1	6
2. temats. Ritmika. Skaņu uztveres un ritma izjūtas attīstīšana. 3., 4.lekcija: Logopēdiskā ritmikas pirmā posma uzdevumi. Trokšņu un mūzikas skaņu saklausīšanas vingrinājumi. Mūzikas rakstura un tempa uztvere. Ritma izjūtas attīstības stadijas. Vingrinājumi ritma izjūtas attīstīšanai. Praktiskais darbs: 1) Ritma vingrinājumi ritma izjūtas un koordinācijas attīstībai; 2) Muskuļu tonusa regulācijas vingrinājumi. Rotaļas uzmanības aktivizācijai un iztēles veicināšanai; 3) Kustību ritmiskuma un plūduma nozīme stostīšanās korekcijai.	6	10	1	15

3. temats. Fiziskie vingrinājumi bērna attīstības veicināšanai 5., 6. lekcija: Līdzsvara un koordinācijas attīstošie fiziskie vingrinājumi bērna attīstības veicināšanai Praktiskais darbs: 1) Kinezioloģiskie vingrinājumi bērna vispusīgai attīstībai; 2) Līdzsvara vingrojumi bērna fiziskai, emocionālai un koncentrēšanās spēju attīstībai; 3) Pareizas stājas un elpošanas vingrinājumi.	6	9	2	14
4. temats. Smalkās motorikas raksturojums. 7., 8. lekcija: Smalkās motorikas attīstības posmi. Bērnu smalkās motorikas attīstības ietekmējošie faktori. Delnu un pirkstu kustību veicināšana. Praktiskais darbs: Jaunākās literatūras par smalkās motorikas vingrinājumiem izpēte, grāmatu prezentācija (darbs grupās).	4	6	2	8
5. temats. Smalkās motorikas vingrinājumu pedagoģiskais pamatojums. 9., 10. lekcija: Smalkās motorikas, roku pirkstu kustību saistība ar runas, domāšanas attīstību un mācīšanās prasēm. Smalkās motorikas vingrināšanas nozīmība bērnu agrīnā vecumposmā. Metodes smalkās motorikas attīstībai. Metodes izvēles pamatojums. Praktiskais darbs: Diskusijas un viedokļu prezentācija par smalkās motorikas vingrinājumu izmantošanu kā agrīnās intervences paņēmieni bērna attīstības veicināšanā.	4	6	2	8
6. temats. Rotaļlietas, spēles un vingrinājumi smalkās motorikas attīstībai. 11., 12. lekcija: Rotaļlietu veidi, raksturojums, atbilstība bērnu attīstībai. Spēļu veidi, raksturojums, atbilstība bērnu attīstībai. Vingrinājumu veidi, raksturojums, atbilstība bērnu attīstībai. Praktiskais darbs: Smalkās motorikas vingrinājumu demonstrēšana izmantojot skaitāmpantus, dabas materiālus, sadzīves priekšmetus.	4	8	2	10
7. temats. Smalkās motorikas vingrinājumu izmantošanas principi. 13., 14. lekcija: Smalkās motorikas vingrinājumi runas un valodas korekcijas darbā. Smalkās motorikas vingrinājumu plānošanas un organizācijas process. Skolotāja, logopēda un bērna mijiedarbība. Praktiskais darbs: Ieteikumu izstrāde skolotājiem un vecākiem bērnu smalkās motorikas attīstīšanai (darbs grupās)	4	6	2	8
Kopā:	32	49	12	69

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1) izprot logopēdiskās ritmikas un smalkās motorikas vingrinājumu nozīmi bērnu runas/valodas traucējumu korekcijā un personības attīstībā; 2) izprot mūzikas, muzikālo aktivitāšu, fizisko vingrinājumu un smalkās motorikas vingrinājumu pozitīvo ietekmi uz runas/valodas un personības attīstību.	1) Mērķtiecīga piedalīšanās lekcijās un aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās; 2) Izstrādāti un nodarbībās prezentēti patstāvīgā darba rezultāti; 3) Pārbaudes darbs: "Smalkās motorikas vingrinājumu" portfolio (sagatavošana un prezentēšana). 4) Eksāmens: teorētiskās zināšanas.
PRASMES: Spēj plānot un prot izmantot logopēdiskās ritmikas rotaļas un smalkās motorikas vingrinājumus logopēda darbā.	1) Mērķtiecīga piedalīšanās lekcijās un aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās; 2) Izstrādāti un nodarbībās prezentēti patstāvīgā darba rezultāti; 3) Pārbaudes darbs: "Smalkās motorikas vingrinājumu" portfolio (sagatavošana un prezentēšana). 4) Eksāmens: teorētiskās zināšanas.
KOMPETENCE: 1) prot izmantot logopēdisko ritmiku un smalkās motorikas vingrinājumus runas un valodas traucējumu korekcijā; 2) spēj analizēt bērnu sniegumu logopēdiskās ritmikas un smalkās motorikas elementu apguvē un sekot bērna izaugsmei, identificēt nepieciešamos atbalsta pasākumus kustību iemaņu pilnveidei; 3) Spēj konstruktīvi analizēt savu un kolēģu darbību.	1) Mērķtiecīga piedalīšanās lekcijās un aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās; 2) Izstrādāti un nodarbībās prezentēti patstāvīgā darba rezultāti; 3) Pārbaudes darbs: "Smalkās motorikas vingrinājumu" portfolio (sagatavošana un prezentēšana). 4) Eksāmens: teorētiskās zināšanas.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Mērķtiecīga piedalīšanās lekcijās un aktīva līdzdalība praktiskajās nodarbībās	30
Izstrādāti un nodarbībās prezentēti patstāvīgā darba rezultāti	30
Ieskautes darbs: "Sīkās motorikas uzdevumi" portfolio (izstrādāde un prezentācija)	30
Eksāmens	10
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	